

Kulturnämnden
Tjänsteskrivelse till kulturnämnden

Datum: 2022-09-20
Diarienummer: KTN-2020-00784

Handläggare:
Helena Westin

Rev. 2022-09-22

Granskningsyttrande över detaljplan för del av kvarteret Trudhem

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar

1. **att** till plan- och byggnadsnämnden avge upprättat granskningsyttrande avseende detaljplan för del av kvarteret Trudhem.

Ärendet

Kulturnämnden har möjlighet att lämna synpunkter på detaljplan för del av kvarteret Trudhem i granskningskede 19 augusti – 9 september 2022 (förlängd svarstid till 30 september). Detaljplanen syftar till att möjliggöra nya byggrätter samtidigt som de höga arkitektur- och kulturhistoriska värden som finns inom planområdet värnas.

Beredning

Ärendet har beretts av avdelningschef Helena Westin, Uppsala konst och kulturarv samt Anna Röst, konsult.

Föredragning

Detaljplanen var föremål för samråd under perioden 9 november – 21 december 2020. Kulturnämnden yttrade sig i samrådsskedet med en positiv bedömning av planförslagets bevarande och skydd av tingshusbyggnaden samt planarbetets höga ambitioner avseende tillkommande arkitektur mot Österplan. Däremot bedömdes att den föreslagna byggnaden mot Storgatan under planarbetet inte hade analyserats med det kulturhistoriska och formmässiga sammanhang den placeras i, och inte heller konsekvensanalyserats ur perspektivet att kvarteret Trudhem är särskilt värdefullt i sin

helhet. En ny byggnad med fyra våningar med den föreslagna placeringen mot Storgatan torde utgöra en förvanskning av kvarteret Trudhem.

Nämnden ansåg därför att den föreslagna byggnaden mot Storgatan bör utgå ur planförslaget med hänvisning till både höjd och placering mitt i den betydligt lägre bebyggelsen och att planförslaget, oavsett detta, bör kompletteras med en kulturhistorisk utredning och konsekvensanalys avseende tillkommande bebyggelse.

I samrådsredogörelsen framgår att Länsstyrelsen i sitt yttrande befarar att planen medför skada på riksintresset för kulturmiljövården Uppsala stad och att ett flertal yttranden från både organisationer och privatpersoner särskilt kritiserar höjden på den föreslagna byggnaden mot Storgatan. Stadsbyggnadsförvaltningen svarar att ”den föreslagna byggrätten bidrar till områdets variation”.

Kulturförvaltningen konstaterar att en till granskningsskedet nyttillkommen antikvarisk konsekvensanalys har invändningar mot förslaget. Dock är analysens sammantagna bedömning att de föreslagna byggnaderna inte negativt påverkar riksintresset Uppsala stad. Kulturförvaltningen vill därför påtala att riksintresset inte är det enda lagrum som kommunen har att ta hänsyn till avseende kulturvärden och att det är anmärkningsvärt att en konsekvensanalys enbart gör en sammantagen bedömning av riksintressepåverkan. Kommunens möjligheter att skydda kulturvärden inom PBL, till exempel genom kap 8 § 13, bör övervägas.

Kulturförvaltningen vidhåller därför sin bedömning avseende risk för förvanskning av kvarteret Trudhem och upprepar den synpunkt som angavs i samrådsskedet: den föreslagna byggnaden mot Storgatan bör utgå ur planförslaget med hänvisning till både höjd och placering mitt i den lägre bebyggelsen.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser för kulturnämnden.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 22 september 2022
- Bilaga 1. Granskningsyttrande detaljplan för del av kvarteret Trudhem
- Planhandlingar finns att hämta på: [del av kvarteret Trudhem – Uppsala kommun](#)

Kulturförvaltningen

Sten Bernhardsson
Förvaltningsdirektör

Kulturnämnden
Yttrande

Handläggare:
Helena Westin

Granskningsyttrande över detaljplan för del av kvarteret Trudhem

Detaljplanen var föremål för samråd under perioden 9 november – 21 december 2020. Kulturnämnden yttrade sig i samrådsskedet med en positiv bedömning av planförslagets bevarande och skydd av tingshusbyggnaden samt planarbetets höga ambitioner avseende tillkommande arkitektur mot Österplan. Däremot bedömdes att den föreslagna byggnaden mot Storgatan under planarbetet inte hade analyserats med det kulturhistoriska och formmässiga sammanhang den placeras i, och inte heller konsekvensanalyserats ur perspektivet att kvarteret Trudhem är särskilt värdefullt i sin helhet. En ny byggnad med fyra våningar med den föreslagna placeringen mot Storgatan torde utgöra en förvanskning av kvarteret Trudhem.

Nämnden ansåg därför att den föreslagna byggnaden mot Storgatan bör utgå ur planförslaget med hänvisning till både höjd och placering mitt i den betydligt lägre bebyggelsen och att planförslaget, oavsett detta, bör kompletteras med en kulturhistorisk utredning och konsekvensanalys avseende tillkommande bebyggelse.

I samrådsredogörelsen framgår att Länsstyrelsen i sitt yttrande befarar att planen medför skada på riksintresset för kulturmiljövården Uppsala stad och att ett flertal yttranden från både organisationer och privatpersoner särskilt kritiserar höjden på den föreslagna byggnaden mot Storgatan. Stadsbyggnadsförvaltningen svarar att ”den föreslagna byggrätten bidrar till områdets variation”.

Kulturnämnden konstaterar att en till granskningsskedet nytillkommen antikvarisk konsekvensanalys har invändningar mot förslaget. Dock är analysens sammantagna bedömning att de föreslagna byggnaderna inte negativt påverkar riksintresset Uppsala stad. Kulturnämnden vill därför påtala att riksintresset inte är det enda lagrum som kommunen har att ta hänsyn till avseende kulturvärden och att det är anmärkningsvärt att en konsekvensanalys enbart gör en sammantagen bedömning av riksintressepåverkan. Kommunens möjligheter att skydda kulturvärden inom PBL, till exempel genom kap 8 § 13, bör övervägas.

Kulturnämnden vidhåller därför sin bedömning avseende risk för förvanskning av kvarteret Trudhem och upprepar den synpunkt som angavs i samrådsskedet: den föreslagna byggnaden mot Storgatan bör utgå ur planförslaget med hänvisning till både höjd och placering mitt i den lägre bebyggelsen.

Kulturnämnden

Linda Eskilsson
Ordförande

Klara Eklund
Nämndsekreterare